

PATIENTHISTORIE

Diagnosticering af alderspletter på nethinden (AMD) kan være en krævende opgave

Henrik Nielsen
63 år

Har meget lidt syn på højre øje (ca. 10%), hvilket skyldes en medfødt synsfejl. Min mor, som i dag er 87 år, har AMD.

Min beretning om våd AMD
Omkring nytårsskiftet konstaterede jeg første gang nogle uregelmæssigheder ved mit syn. Fugerne mellem fliserne var ikke lige, de bulede ud. Jeg tillagde ikke dette nogen større betydning, men da synsforstyrrelsen fortsatte, kontaktede jeg den 4. januar min optiker, som sagde, at jeg skulle tale med en øjenlæge om dette problem.

Dagen efter søgte jeg øjenlæge. Han undersøgte mig grundigt og sagde, at jeg ikke havde AMD, men jeg fik ikke nogen forklaring på syns-

forstyrrelserne. Synsforstyrrelserne fortsatte imidlertid, og jeg forsøgte at få en konsultation hos den samme øjenlæge, men det kunne tidligst blive efter ca. 3 måneder.

Det lykkedes mig dog at få en tid hos en øjenlæge i København med kort varsel. Også han konstaterede, at jeg ikke havde AMD. Dette var den 20. januar. Men jeg fik heller ikke her nogen forklaring på synsforstyrrelserne, og da ingen af de 2 øjenlæger kunne konstatere noget specifikt, var jeg rimelig rolig, specielt da de positivt sagde, at jeg ikke havde AMD. Min mor har AMD på begge øjne (tør), og hun er stort set blind. Det står for mig

» som noget af det værste at miste sit syn.

Synsforstyrrelserne fortsatte, og nu kunne jeg konstatere, at mange runde genstande, eksempelvis cykelhjul, mønter, kaffekopper, nu heller ikke var helt runde. De bulede indad i venstre side. Jeg var nu blevet noget nervøs, og jeg testede hele tiden mine øjne, så jeg var ved at blive vanvittig.

Jeg er så heldig at have en privat sygeforsikring, hvorfor jeg kontaktede forsikringsselskabet, som dagen efter, den 11. februar, skaffede mig en konsultation hos en 3. øjenlæge. Jeg fik igen en grundig øjenundersøgelse, og denne læge sagde som de to tidligere, at jeg ikke havde AMD, men at jeg havde nogle mindre blødninger på nethinden, som skulle undersøges til bunds. Han henviste mig derfor til Øjenafdelingen på Glostrup Hospital.

Herfra modtog jeg en indkaldelse den 23. februar til undersøgelse den 10. marts.

Jeg mødte på Glostrup Hospital og blev MEGET grundigt undersøgt, og her konstaterede man, at jeg havde nogle symptomer på våd AMD, 'men ikke med alle de klassiske symptomer'.

Dette, samt mine synsforstyrrelser, som jeg beskrev for lægerne, resulterede i, at man ville sætte mig i behandling for våd AMD. Efter 6 timers grundig undersøgelse besluttede lægerne, at jeg skulle behandles med Lucentis, og at behandlingen skulle iværksættes omgående under hensyntagen til, at jeg reelt kun har syn på det venstre øje.

Således fik jeg min første behandling med Lucentis onsdag den 10. marts.

Jeg var noget rystet, da jeg forlod hospitalet, og jeg var langt nede, da jeg kom hjem.

Mine tanker

Jeg kan ikke sige mig fri for, at jeg i dag undrer mig over, at 3 øjenlæger kan undersøge mig grundigt uden at kunne stille diagnosen, men den har måske været vanskelig at stille, da jeg ifølge øjenlægerne på Glostrup 'ikke havde alle de klassiske symptomer på våd AMD'. Dog har jeg ikke hos nogen af de 3 øjenlæger fået en forklaring på synsforstyrrelserne. Hvis man læser om AMD i Øjenforeningens brochurer og på nettet, peger mine synsforstyrrelser dog kraftigt i retning af AMD. Og det fremgår jo også tydeligt af brochurer og artikler, at det er meget afgørende at komme i behandling så hurtigt som muligt.

Jeg har bevidst ikke anført navnene på de 3 øjenlæger, da det ikke er mit ærinde at hænge nogen ud.

Øjenafdelingen på Glostrup Hospital

Det er vigtigt for mig at sige, at jeg på Glostrup Hospital har fået en overordentlig fin behandling, både i forbindelse med selve undersøgelsen og også i forbindelse med injektionen af Lucentis, hvor jeg var meget nervøs. De 3 sygeplejersker var meget dygtige til at håndtere situationen.

Efterfølgende behandling af Våd AMD

– forløb og resultater i 2010

FØR 10. MARTS

Mine synsforstyrrelser: Lige linjer er ikke rette, der er buler på dem. Runde genstande er ikke runde. Mønter, kaffekopper, cykelhjul etc. buler i venstre side. Kan godt se meget små tal og bogstaver, men jeg skal koncentrere mig meget, når jeg læser avis. Bliver træt og får nogle gange hovedpine.

Har ingen problemer med at køre bil, men de hvide striber på vejen buler. Kan tydeligt læse vejtavler på kort og lang afstand.

Får stillet diagnosen VÅD AMD på Glostrup Hospital. Bliver samme dag behandlet første gang med

Lucentis. Er meget nervøs for injektionen direkte i øjet, men de tre sygeplejerske er meget professionelle og håndterer situationen flot.

På vejen hjem kører tankerne rundt i mit hoved. Min mor, som er 87 år, har AMD og er stort set blind, og det står for mig som noget af det værste, der kan overgå en.

Jeg var nede i kulkælderen, da jeg kom hjem, og jeg græd lidt. Jeg er fra fødslen stort set blind på mit højre øje, så en reduktion af synet på venstre øje ville være en katastrofe for mig.

Leder om formiddagen efter nogle papirer og konstaterer til min store overraskelse, at mit læsesyn er blevet

lidt bedre.

Der er efter 3 dage ingen problemer med øjet. Det var lidt rødt de første dage, men det forsvandt.

Mit syn bliver gradvist bedre. Det går meget lettere med at læse, og jeg har overhovedet ingen problemer med at se fjernsyn og arbejde med computer. De runde genstande er mere normale i formen.

Skal spille golf for første gang i mange måneder. Det viser sig, at jeg overhovedet ikke har problemer med at se bolden og følge den i luften. Kan tydeligt se bolden, selv om den ligger 150 meter fremme på fairway.

Det er nu 3 uger siden, jeg fik den første injektion med Lucentis. Mit syn er blevet markant bedre.

Tekstlinjer i bøger og aviser samt på computeren er fortsat ikke helt lige, men vi er i småtingsafdelingen. Kan læse i lang tid uden problemer. De hvide striber på vejen buler ikke mere. Kan dog ikke sige mig fri for at tænke på, hvordan langtidsvirkningen af Lucentis-behandling er. Man har jo ikke mere end 3 års erfaring med den.

Diagnosticering af alderspletter på nethinden (AMD)

Fik injektion nr. 2. Det gik meget lettere end første gang, for nu ved jeg jo, hvad sagen drejer sig om.

Tager øjendråber for at undgå infektion. Oplever ikke ubehag og bivirkninger efter injektionen.

Her 14 dage efter den anden injektion, føler jeg ikke forbedringer i samme tempo og omfang som efter den første. Det er vanskeligt for mig at sige, om der har været forbedringer, men det er helt klart ikke gået tilbage.

Skal have 3. injektion på Glostrup. Det går planmæssigt. Behandlingen forløber fint. Synet er blevet meget bedre, og synsforstyrrelserne er ubetydelige, men de er der.

Tager øjendråber og har ingen problemer efter denne 3. injektion.

8. maj til 3. juni: Oplever ikke problemer i det daglige med øjnene. Kan tydeligt se og læse tekster med meget små bogstaver. Har fortsat mindre synsforvrængninger, idet fx mønter ikke er helt runde, og lodrette linjer bugter sig også lidt.

Jeg møder til øjenundersøgelse, men bliver ikke undersøgt af en øjenlæge. Sygeplejersken tester mit syn på synstavle. Jeg kan tydeligt se selv nederste linje (normalsyn) uden problemer.

Ved undersøgelsen 10. marts kunne jeg ikke læse nederste linje, men mit syn var noget bedre end kørekortkravet. Der er altså sket markante forbedringer, men forvrængningerne er dog ikke helt forsvundet.

Jeg fik taget et billede af venstre øje, hvorefter sygeplejersken oplyste, at en øjenlæge havde set på billedet og vurderet, at der ikke var behov for flere injektioner.

Jeg er naturligvis meget glad for det gode resultat, men jeg undrer mig lidt over, at jeg ikke er blevet undersøgt af en øjenlæge, siden den 10. marts, hvor AMD blev konstateret. Men jeg ved jo ikke, om øjenlægen, ved at studere det ene billede, kan konstatere, at alt er som det skal være.

Jeg har netop været til undersøgelse, som var identisk med den første. Efter den første undersøgelse henvendte jeg mig til øjenafdelingen og sagde, at jeg var overrasket over, at jeg ikke skulle undersøges af en øjenlæge. Dette havde man noteret i min journal, og jeg fik en samtale med en øjenlæge. Jeg blev ikke undersøgt, men hun forklarede mig, at man analyserede billederne omhyggeligt til påvisning af evt. ændringer. Det er et spørgsmål om kapacitet og rette

ressourceanvendelse at foretage egentlige øjenundersøgelser af alle AMD patienter ved hvert kontrolbesøg.

Jeg var glad for samtalen, men jeg synes dog fortsat, at der bør være én eller flere egentlige øjenundersøgelser foretaget af øjenlæge.

Har været til den tredje kontrol, som blev gennemført eksakt som de to tidligere. Synsevnen

ligger på samme niveau som sidst. Der blev taget billeder af begge øjne, men jeg fik at vide, at der ikke var en

øjnlæge til stede, som kunne analysere billederne. Dette ville ske efterfølgende, og jeg vil modtage brev, hvori man vil meddele mig, hvad der videre skal ske.

Jeg kan med stor tilfredshed konstatere, at jeg stort set ikke kan se de synsforstyrrelser (formforandringer), som startede hele forløbet op. Og min evne til at læse, arbejde med computer, se fjernsyn etc. er heldigvis vendt tilbage til tidligere niveau. Det er altså hævet over enhver tvivl, at de 3 behandlinger med Lucentis har haft en helt enestående effekt på mit behandlingsforløb.

Kommentar

**Carsten Edmund, overlæge, dr.med.
Øjenafdelingen, Region Hovedstaden**

Henrik Nielsen (HN) er i praksis næsten enøjet på grund af en medfødt synsfejl på det ene øje. Han undrer sig over, at 3 øjenlæger, trods grundig undersøgelse, ikke har fundet tegn på Alderspletter (AMD) på det seende øje. Han har heller ikke fået nogen forklaring på de formforvrængninger, som han har oplevet og læst om, er karakteristiske for AMD.

Der er næppe tvivl om, at de 3 øjenlæger ikke har kunnet se de forandringer på nethinden, som er typiske for AMD. Det er ikke så usæd-

vanligt, at man ikke kan finde en objektiv forklaring på en patients øjensymptomer. I de tilfælde må man se på forløbet over tid, dvs. ved at genundersøge patienten efter en passende tid – men dog hurtigt, hvis patienten selv mærker symptomer på forværring. Da HN har oplevet forringelse af synet på det seende øje, burde han nok være viderehenvist til Glostrup Hospital på et tidligere tidspunkt. Her har man på Øjenafdelingen udstyr til en mere nøjagtig undersøgelse af nethinden. Trods 3 måneders forsinkelse

har behandlingen af HN's våde AMD med Lucentis-indsprøjtninger heldigvis vist sig at have god effekt. Uanset det meget positive forløb efterlyser HN en øjenundersøgelse og samtale med en øjenlæge.

Selv om de fleste undersøgelser i dag kan laves med apparatur, som kan betjenes af teknisk personale, er jeg dog helt enig med HN i, at øjenlægen med passende mellemrum bør tale med patienten om resultatet af undersøgelserne og planen for det videre forløb.